

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 30/22
U Luxembourgu 22. veljače 2022.

Presuda u predmetu C-483/20
Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides
(Obiteljsko jedinstvo – Već odobrena zaštita)

Država članica može iskoristiti svoju mogućnost proglašavanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu nedopuštenim zbog toga što je podnositelju zahtjeva već odobren status izbjeglice u drugoj državi članici

Međutim, treba voditi računa o održavanju obiteljskog jedinstva kad je taj podnositelj zahtjeva otac maloljetnog djeteta bez pratrne koje je ostvarilo supsidijarnu zaštitu u prvoj državi članici

Nakon što je 2015. godine stekao status izbjeglice u Austriji, tužitelj se početkom 2016. preselio u Belgiju kako bi se ondje pridružio svojim dvjema kćerima – od kojih je jedna bila maloljetna – koje su u Belgiji u prosincu te godine ostvarile supsidijarnu zaštitu. Tužitelj je u toj državi članici 2018. godine podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu a da ondje nije raspolagao pravom boravka.

Taj je zahtjev proglašen nedopuštenim na temelju belgijskog zakonodavstva kojim je prenesena Direktiva o postupcima¹, zbog toga što je tužitelju druga država članica već dodijelila međunarodnu zaštitu². Tužitelj je tu odluku o odbacivanju osporavao pred belgijskim sudovima ističući da se pravu na poštovanje obiteljskog života i obvezni uzimanja u obzir najboljeg interesa djeteta iz članka 7. i članka 24. stavka 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: Povelja) protivi to da Belgija iskoristi svoju mogućnost proglašavanja njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu nedopuštenim.

U tom je kontekstu Conseil d'État (Državno vijeće, Belgija) odlučio pitati Sud o eventualnom postojanju izuzeća od navedene mogućnosti.

Sud je, u sastavu velikog vijeća, presudio **da se Direktivi o postupcima³, s obzirom na članak 7. i članak 24. stavak 2. Povelje, ne protivi to da država članica iskoristi tu mogućnost zbog toga što je podnositelju zahtjeva druga država članica već odobrila status izbjeglice, kad je taj podnositelj zahtjeva otac maloljetnog djeteta bez pratrne koje je ostvarilo supsidijarnu zaštitu u prvoj državi članici pri čemu se ipak ne dovodi u pitanje primjena članka 23. stavka 2. Direktive o kvalifikaciji⁴, koji se odnosi na održavanje obiteljskog jedinstva.**

Ocjena Suda

U tom pogledu **Sud navodi da države članice nisu obvezne provjeriti ispunjava li podnositelj zahtjeva tražene uvjete za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju Direktive**

¹ Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL 2013., L 180, str. 60.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 19., svežak 12., str. 249. i ispravci SL 2020., L 76, str. 38. i SL 2020., L 415, str. 90.) (u dalnjem tekstu: Direktiva o postupcima)

² Na temelju članka 33. stavka 2. točke (a) Direktive o postupcima, države članice mogu smatrati zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopuštenim, među ostalim, ako je druga država članica priznala međunarodnu zaštitu.

³ Članak 33. stavak 2. točka (a) Direktive o postupcima

⁴ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni statusa izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL 2011., L 337, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 19., svežak 13., str. 248. i ispravak SL 2020., L 76, str. 37.) (u dalnjem tekstu: Direktiva o kvalifikaciji)

o kvalifikaciji, kad je takva zaštita već osigurana u drugoj državi članici. U tim se okolnostima države članice trebaju suzdržati od mogućnosti predviđene Direktivom o postupcima⁵ da proglaše zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopuštenim samo ako podnositelja zahtjeva, zbog nedostataka koji su sustavni ili općeniti ili koji pogadaju određene skupine osoba u toj drugoj državi članici, predviđljivi životni uvjeti s kojima bi ondje bio suočen kao korisnik međunarodne zaštite izlažu stvarnoj opasnosti od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja u smislu članka 4. Povelje.

Naime, s obzirom na važnost načela uzajamnog povjerenja za zajednički europski sustav azila, povreda odredbe prava Unije kojom se dodjeljuje materijalno pravo korisnicima međunarodne zaštite koja ne dovodi do povrede članka 4. Povelje ne sprečava države članice u iskorištavanju navedene mogućnosti. Za razliku od prava na zaštitu od svih oblika nečovječnog i ponižavajućeg postupanja, prava zajamčena člancima 7. i 24. Povelje nisu apsolutna i stoga mogu biti predmet ograničenja pod uvjetima navedenima u Povelji⁶.

Osim toga, Sud navodi da **Direktiva o kvalifikaciji⁷ propisuje državama članicama da vode računa o održavanju obiteljskog jedinstva, uvođenjem određenog broja povlastica u korist članova obitelji korisnika međunarodne zaštite.** Dodjela tih povlastica⁸, osobito prava boravka, ipak zahtjeva ispunjenje triju uvjeta, od kojih se prvi odnosi na svojstvo člana obitelji u smislu navedene direktive⁹, drugi na činjenicu da pojedinačno nisu ispunjeni uvjeti nužni za dobivanje međunarodne zaštite, a treći na sukladnost s osobnim pravnim statusom dotičnog člana obitelji.

Najprije, okolnost da su roditelj i njegovo maloljetno dijete imali različita migracijska kretanja prije nego što su se našli u državi članici u kojoj dijete ostvaruje međunarodnu zaštitu nije prepreka tomu da se roditelja smatra članom obitelji navedenog korisnika, pod uvjetom da se taj roditelj nalazio na području te države članice prije nego što je donesena odluka o zahtjevu za međunarodnu zaštitu njegova djeteta.

Zatim, državljanin treće zemlje čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopušten i stoga odbačen u državi članici u kojoj njegovo maloljetno dijete ostvaruje međunarodnu zaštitu zbog statusa izbjeglice koji je stekao u drugoj državi članici ne ispunjava pojedinačno uvjete nužne za ostvarivanje međunarodne zaštite u prvoj državi članici.

Naposljetku, kad je riječ o sukladnosti dodjele povlastica predviđenih Direktivom o kvalifikaciji s pravnim statusom dotičnog državljanina, treba provjeriti je li on u državi članici koja je odobrila međunarodnu zaštitu članu njegove obitelji već ostvario pravo na tretman bolji od onoga koji proizlazi iz navedenih povlastica. Iz ovog slučaja ne proizlazi da je riječ o tome, s obzirom na to da odobrenje statusa izbjeglice u jednoj državi članici ne omogućuje osobi koja je korisnik te međunarodne zaštite da u drugoj državi članici ostvari bolji tretman od onoga koji proizlazi iz navedenih povlastica u toj drugoj državi članici, ali to je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je суду da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednakoben obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

⁵ Članak 33. stavak 2. točka (a) Direktive o postupcima

⁶ Članak 52. stavak 1. Povelje

⁷ Članak 23. stavak 2. Direktive o kvalifikaciji

⁸ Te su povlastice predviđene člancima 24. do 35. Direktive o kvalifikaciji.

⁹ Članak 2. točka (j) Direktive o kvalifikaciji